infoDOK
Raport o dokumentach

III kwartał 2020 r.
(43. edycja)

System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

www.DokumentyZastrzezone.pl

Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Patronat honorowy
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Patronat
Federacja Konsumentów

Współpraca
POLICJA

Organizator
Związek Banków Polskich

Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Akcja trwa od 16 lipca 2008 r. Celem jest informowanie o potrzebie zastrzegania utraconych dokumentów, gdyż wiedza w tym zakresie była zbyt ograniczona. **Rozpowszechniane są informacje o Systemie DZ głównie w aspekcie korzyści i bezpieczeństwa osób, które utraciły dokumenty tożsamości. Istnieje bowiem możliwość uniknięcia szeregu przykrych konsekwencji mogących powstać w wyniku utraty dokumentów.**

System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE Związku Banków Polskich to ogólnopolska baza milionów skradzionych i zagubionych dokumentów. Chroni przed wyłudzeniami z użyciem cudzej tożsamości.

Zastrzegać powinni wszyscy - nie tylko klienci banków. To najważniejszy krok, który trzeba natychmiast zrobić, gdy utracimy np. dowód osobisty, paszport czy prawo jazdy. W kilka minut dane trafiają do wszystkich banków, operatorów telefonii komórkowych oraz tysięcy innych firm.

Patronat honorowy

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Patronat

Federacja Konsumentów

Współpraca

POLICJA

Organizator

Związek Banków Polskich

Partnerzy

Bank Pekao

ING

KBS 1898 Krakowski Bank Spółdzielczy www.kbsbank.com.pl

Santander

Patroni medialni

aleBank.pl

BANK

TV Student

W Systemie uczestniczą wszystkie polskie banki oraz szereg innych firm i instytucji. Pokazane powyżej logotypy banków przedstawiają wybranych Uczestników Systemu, którzy przystąpili do dodatkowej, społecznej Kampanii Informacyjnej. Ich szczególne potraktowanie w niniejszym materiale jest wyrazem podziękowania ze strony Związku Banków Polskich za wkład w promocję idei zabezpieczenia nas wszystkich przed przestępstwami z wykorzystaniem kradzionych dokumentów.

infoDOK
Raport o dokumentach

III kwartał 2020 r.
(43. edycja)

Spis treści

Wstęp 4
Raport w liczbach 5
W skrócie: Zgubiłem lub ukradziono mi dokumenty – co mam zrobić? 6
Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości 7
Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości oraz ogólna liczba przestępstw 8
Łączna liczba i kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów 9
Liczba udaremnionych prób wyłudzeń – wg. województw 10
Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń – wg. województw 11
Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń – wg. województw 12
Największe kwoty prób wyłudzeń kredytów 13
Prawdziwe historie 14
Co się dzieje z naszym dowodem osobistym, gdy stracimy nad nim kontrolę? 15
Komunikat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji 16

Raport o dokumentach infoDOK

Opracowanie Raportu:

Grzegorz Kondek
tel. (22) 48 68 426
e-mail: grzegorz.kondek@cpb.pl

Emilia Ożarowska
tel. (22) 48 68 426
e-mail: emilia.ozarowska@cpb.pl

Wstęp

Szanowni Państwo,
w 43. wydaniu raportu prezentujemy dane z **III kwartału 2020 r.** w porównaniu do analogicznego okresu sprzed 12 miesięcy.

Wielkość Centralnej Bazy Danych Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE z dokumentami, które służą do potwierdzania tożsamości wyniosła na koniec września **2.007.123 szt**. W III kwartale 2020 r. baza wzrosła o **44.172 szt.** (str. 5). Statystycznie do bazy trafiało aż **480 dokumentów dziennie**. Porównując ten wynik do II kwartału - to wzrost o 37,6% (z 32,1 tys. szt.) - widać, że w trzech ostatnich miesiącach częściej wychodziliśmy z domów niż w okresie lockdownu z pierwszej fali koronawirusa.

Łączna kwota prób wyłudzeń kredytów w III kwartale wyniosła **61,3 mln zł** (str. 9). Taki wynik nie odbiega znacząco od kwot odnotowywanych w czasie ostatnich dwóch lat. Ostatni kwartał wolny był od wyjątkowo spektakularnych potencjalmych kradzieży - najwyższa próba wyłudzenia dotyczyła „tylko" 2 mln zł (woj. mazowieckie), a w przeszłości kilkukrotnie zdarzały się przecież próby dot. kwot przekraczających kilkanaście czy nawet dwadzieścia milionów zł. Łącznie odnotowano tylko 3 próby wyłudzeń na kwotę przekraczającą 1 mln zł (str. 13) - rok wcześniej było ich 7.

W badanym kwartale odnotowano **1.888 prób wyłudzeń** (str. 7). To najwyższy wynik od niemal czterech lat - patrząc tylko na rok 2020 widać tendencję wzrostową. Za wcześnie jednak na wyciąganie daleko idących wniosków, ale na pewno będziemy sytuację obserwować. Tradycyjnie już najwięcej prób odnotowano w województwach mazowieckim i śląskim (str. 10).

Statystycznie (włącznie z weekendami) w analizowanym kwartale odnotowywano **20 prób wyłudzeń dziennie**. Każdego dnia próbowano na cudze nazwiska ukraść łącznie **666 tys. zł**. Łącznie od 2008 r., kiedy to rozpoczęte zostały dokładne badania w tym zakresie, udaremniono już **90,0 tys. prób wyłudzeń kredytów na łączną kwotę 4,9 mld zł**.

Poza częścią statystyczną, polecamy lekturę kolejnych działów (str. 14-19): prawdziwe historie, artykuł ze strony DokumentyZastrzezone.pl oraz komunikat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dot. nowych wzorów dowodów osobistych. **Warto przypomnieć, że zastrzeganie dokumentów przez osoby, które są klientami banków uczestniczących w Systemie Zastrzegania Kart pod tel. +48 828 828 828 jest możliwe także w tym kanale - niezależnie od miejsca, z którego dzwonimy.** Numer stworzony do blokowania kart bankowych, jednocześnie umożliwia wygodne i szybkie zastrzeżenie danych w Systemie DOKUMENTY ZASTRZEŻONE - również zza granicy. **Warto już teraz zapisać w telefonie ten numer!**

Zapraszam do lektury Raportu infoDOK!

Grzegorz Kondek
Koordynator Kampanii Informacyjnej Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Raport w liczbach

Wielkość Centralnej Bazy Danych Systemu DZ (dokumenty tożsamości)	2 007 123 30 września 2020 r.	
Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości	44 172 III kwartał 2020 r.	182 416 ostatnich 12 miesięcy
Liczba udaremnionych prób wyłudzeń kredytów	1 888 III kwartał 2020 r.	6 548 ostatnich 12 miesięcy
Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów	61,3 mln zł III kwartał 2020 r.	244,9 mln zł ostatnich 12 miesięcy
Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów	25,5 tys. zł III kwartał 2020 r.	27,3 tys. zł ostatnich 12 miesięcy
Kwota największej udaremnionej próby wyłudzenia kredytu	2,0 mln zł III kwartał 2020 r.	3,0 mln zł ostatnich 12 miesięcy

43. Raport o dokumentach infoDOK (III kwartał 2020 r.), Związek Banków Polskich

W skrócie: Zgubiłem lub ukradziono mi dokumenty - co robić?

Co robić w przypadku utraty dokumentów?

1. **Zastrzec w banku** – najłatwiej w swoim – osobiście, a w wielu bankach także telefonicznie pod numerem 828 828 828. Kto nie ma rachunku, może iść do banku przyjmującego zastrzeżenia od wszystkich (lista: **www.DokumentyZastrzezone.pl**). Można także skorzystać z www.bik.pl (jeżeli ktoś miał tam założone wcześniej konto na utracony dokument).
2. **Zgłosić się do najbliższej jednostki Policji** – tylko jeżeli dokumenty zostały skradzione.
3. **Zawiadomić gminę lub placówkę konsularną** – w celu wyrobienia nowego dokumentu.

Jak to działa?

Wystarczy zgłosić dokument w jednym banku, aby dane automatycznie przekazano do Centralnej Bazy Danych, a następnie rozesłano do wszystkich banków, operatorów telefonii komórkowych oraz tysięcy innych firm i instytucji korzystających z Systemu DZ.

Dokumenty można zastrzegać nie tylko osobiście. Większość banków przyjmuje zgłoszenia telefonicznie (od swoich klientów), a część wprowadziła taką funkcję również do bankowości elektronicznej.

Jeżeli ktoś spróbuje posłużyć się zastrzeżonym dokumentem, operacja zostanie zablokowana, a do wyjaśnienia sprawy wzywana jest Policja.

Kiedy należy zastrzegać?

Trzeba to zrobić zarówno w przypadku zgubienia, jak i utraty dokumentu w wyniku kradzieży. Niezależnie od przyczyny, powinno się zareagować możliwie jak najszybciej.

Jakie dokumenty?

Najważniejsze są: dowód osobisty, paszport oraz prawo jazdy.

Dlaczego należy zastrzegać?

Dziennie zdarza się kilkadziesiąt prób posłużenia się cudzym lub podrobionym dokumentem. Przykłady najczęstszych przestępstw:

- wyłudzenia kredytów i pożyczek,
- unikanie opłat, kradzieże wyposażenia (wynajem mieszkań i pokoi hotelowych),
- kradzieże wynajętych samochodów lub innych rzeczy,
- zakładanie fikcyjnych firm (przestępstwa kredytowe i podatkowe).

Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości

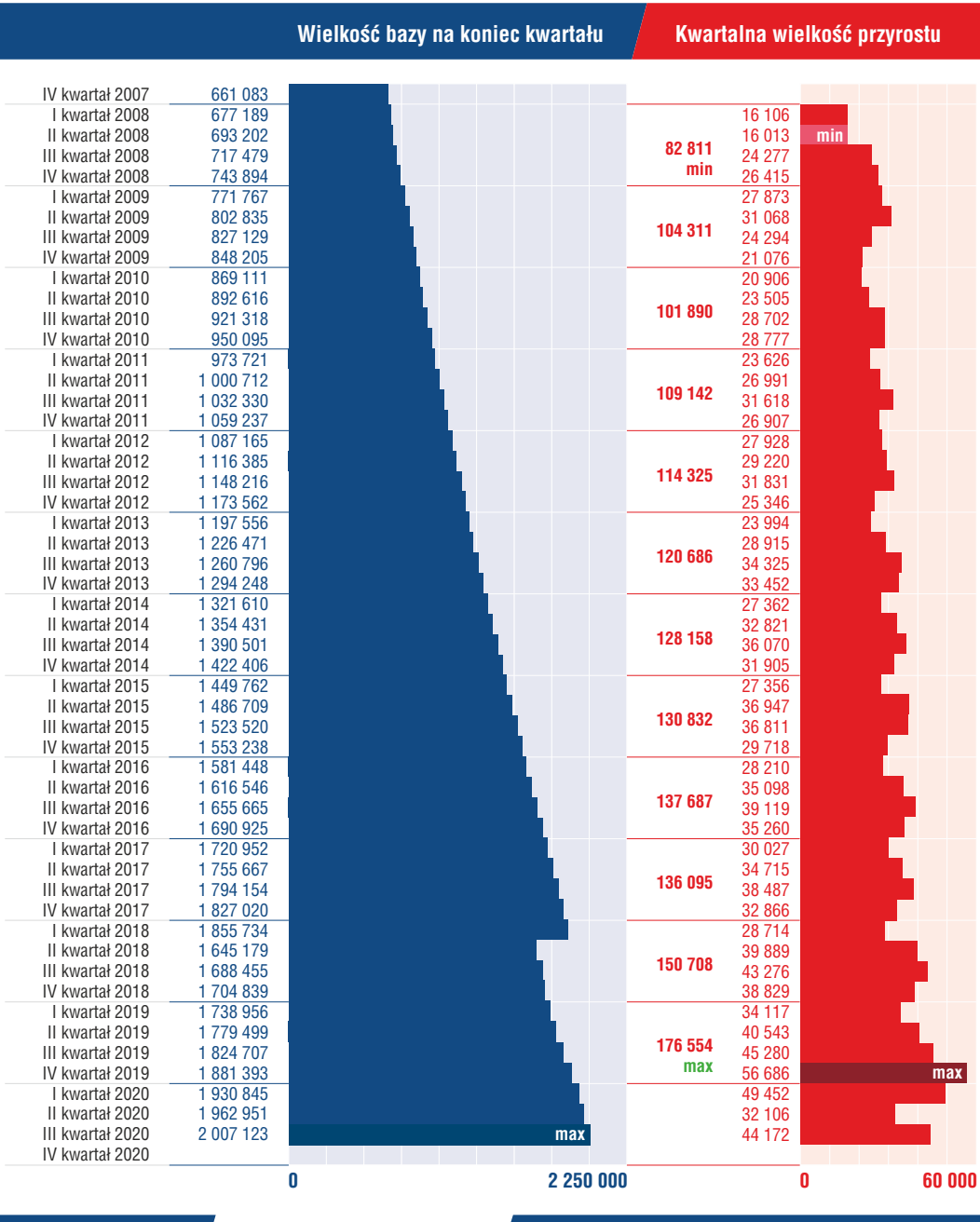

Liczba zastrzeżonych dokumentów tożsamości oraz ogólna liczba przestępstw związanych z dokumentami

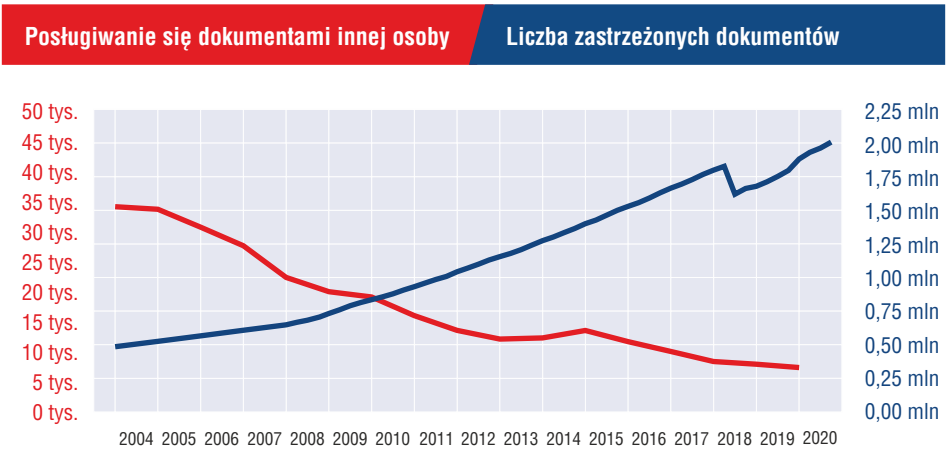

43. Raport o dokumentach infoDOK (III kwartał 2020 r.)
Źródło: Związek Banków Polskich oraz Komenda Główna Policji

Rok	Posługiwanie się dokumentami innej osoby	Podrabianie dokumentów	Liczba zastrzeżonych dokumentów
2003	33 775	36 381	436 778
2004	33 350	43 456	480 006
2005	30 391	39 870	530 862
2006	27 322	36 230	590 693
2007	22 087	33 801	661 083
2008	19 729	30 772	743 894
2009	18 854	32 770	848 205
2010	15 770	35 060	950 095
2011	13 332	36 025	1 059 237
2012	11 896	29 588	1 173 562
2013	12 084	30 331	1 294 248
2014	13 316	30 392	1 422 406
2015	11 616	26 988	1 553 238
2016	10 004	28 324	1 690 925
2017	8 336	23 794	1 827 020
2018	7 889	22 906	1 704 839
2019	7 339	19 880	1 881 393
IX 2020			2 007 123

Źródło: Związek Banków Polskich oraz Komenda Główna Policji

Łączna liczba i kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów

	Łączna kwota prób wyłudzeń kredytów		Łączna liczba prób wyłudzeń kredytów	
I kwartał 2008	108 900 404 zł		2 094	
II kwartał 2008	103 060 888 zł	387 345 500 zł	2 248	**9 359**
III kwartał 2008	98 251 185 zł		**2 549**	**max**
IV kwartał 2008	77 133 023 zł		2 468	
I kwartał 2009	98 817 194 zł		2 316	
II kwartał 2009	80 888 801 zł	365 440 270 zł	2 114	8 494
III kwartał 2009	80 215 420 zł		1 998	
IV kwartał 2009	105 518 855 zł		2 066	
I kwartał 2010	109 756 824 zł		2 080	
II kwartał 2010	87 362 489 zł	519 488 544 zł	1 778	7 819
III kwartał 2010	144 353 966 zł		1 899	
IV kwartał 2010	**178 015 265 zł**		2 062	
I kwartał 2011	120 158 521 zł		1 761	
II kwartał 2011	163 200 912 zł	**583 076 294 zł**	1 891	7 185
III kwartał 2011	165 445 101 zł	**max**	1 842	
IV kwartał 2011	134 271 760 zł		1 691	
I kwartał 2012	100 926 508 zł		1 485	
II kwartał 2012	88 075 760 zł	378 030 533 zł	1 393	5 876
III kwartał 2012	116 465 638 zł		1 596	
IV kwartał 2012	72 562 627 zł		1 402	
I kwartał 2013	81 067 319 zł		1 409	
II kwartał 2013	119 449 501 zł	442 018 555 zł	1 525	6 511
III kwartał 2013	93 279 254 zł		1 653	
IV kwartał 2013	148 222 481 zł		1 924	
I kwartał 2014	138 403 552 zł		2 130	
II kwartał 2014	108 536 814 zł	400 425 897 zł	2 182	8 814
III kwartał 2014	77 993 672 zł		2 218	
IV kwartał 2014	75 491 859 zł		2 284	
I kwartał 2015	67 259 553 zł		1 877	
II kwartał 2015	55 306 665 zł	253 307 038 zł	1 616	7 184
III kwartał 2015	63 250 537 zł		1 888	
IV kwartał 2015	67 490 283 zł		1 803	
I kwartał 2016	62 954 650 zł		1 525	
II kwartał 2016	81 794 688 zł	296 044 580 zł	1 529	6 526
III kwartał 2016	64 829 324 zł		1 552	
IV kwartał 2016	86 465 918 zł		1 920	
I kwartał 2017	90 480 753 zł		1 746	
II kwartał 2017	114 482 691 zł	442 158 747 zł	1 631	6 725
III kwartał 2017	130 456 722 zł		1 756	
IV kwartał 2017	106 738 581 zł		1 592	
I kwartał 2018	99 148 387 zł		1 278	
II kwartał 2018	90 120 651 zł	361 481 106 zł	**1 043**	5 449
III kwartał 2018	120 537 250 zł		1 504	
IV kwartał 2018	**51 674 818 zł**		1 624	
I kwartał 2019	63 291 030 zł		1 117	
II kwartał 2019	92 318 945 zł	**280 616 520 zł**	1 122	**5 077**
III kwartał 2019	66 618 826 zł	**min**	1 231	**min**
IV kwartał 2019	58 387 719 zł		1 607	
I kwartał 2020	62 089 331 zł		1 373	
II kwartał 2020	63 150 527 zł	186 525 947 zł	1 680	4 941
III kwartał 2020	61 286 089 zł		1 888	
IV kwartał 2020				

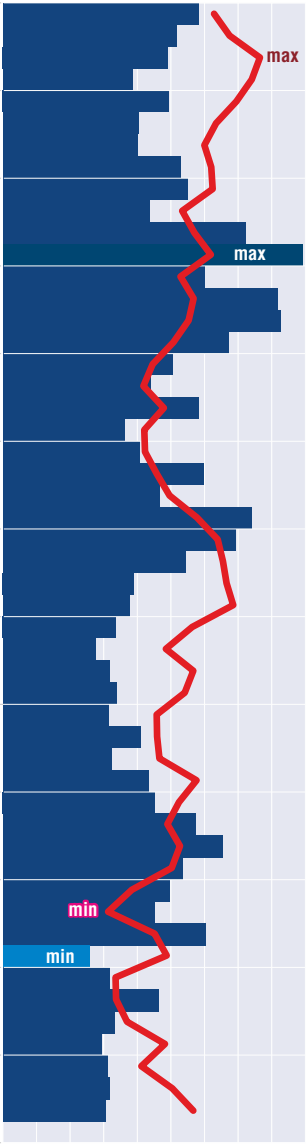

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Liczba udaremnionych prób wyłudzeń

	III kwartał 2019 r.	III kwartał 2020 r.
Świętokrzyskie	45	39
Podlaskie	29	43
Opolskie	22	50
Warmińsko-mazurskie	33	51
Lubelskie	46	53
Podkarpackie	46	57
Lubuskie	28	58
Kujawsko-pomorskie	63	71
Zachodniopomorskie	49	103
Łódzkie	93	123
Małopolskie	89	126
Pomorskie	79	138
Wielkopolskie	114	151
Dolnośląskie	107	195
Śląskie	168	250
Mazowieckie	183	324

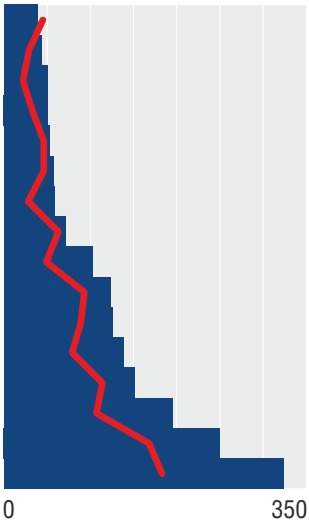

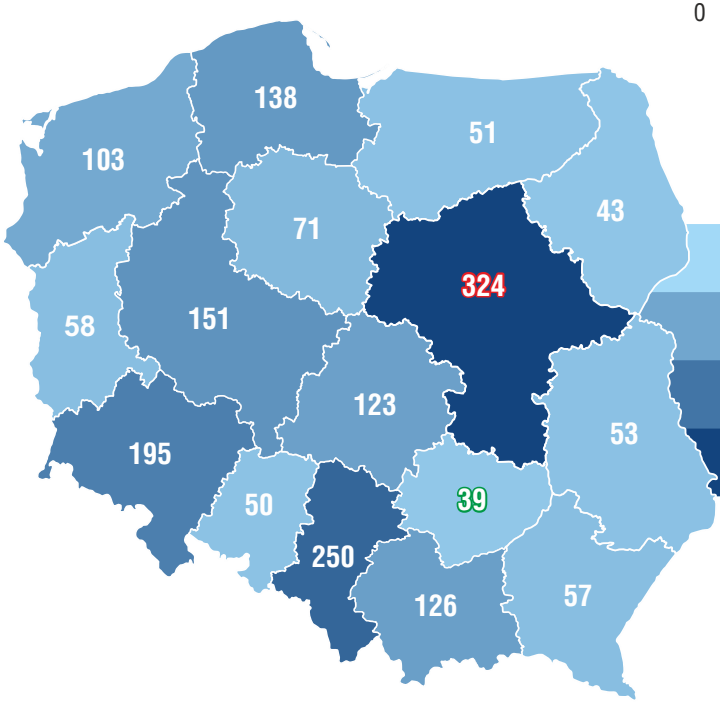

III kwartał 2020 r.
[w szt.]

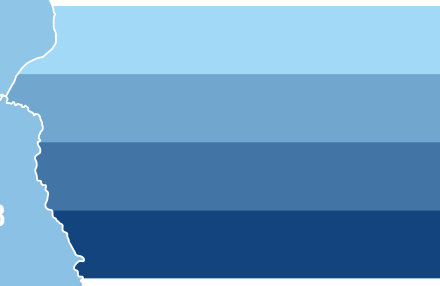

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Łączna kwota udaremnionych prób wyłudzeń

	III kwartał 2019 r.	III kwartał 2020 r.
Świętokrzyskie	2,3	0,4
Opolskie	0,8	0,9
Lubuskie	0,4	1,0
Podkarpackie	1,4	1,0
Lubelskie	3,0	1,8
Kujawsko-pomorskie	0,9	1,8
Zachodniopomorskie	1,4	2,5
Podlaskie	1,0	2,6
Warmińsko-mazurskie	0,8	2,7
Łódzkie	3,0	3,6
Małopolskie	2,9	4,9
Wielkopolskie	8,2	5,5
Dolnośląskie	7,7	5,6
Pomorskie	4,9	6,1
Śląskie	4,2	7,7
Mazowieckie	22,8	12,0

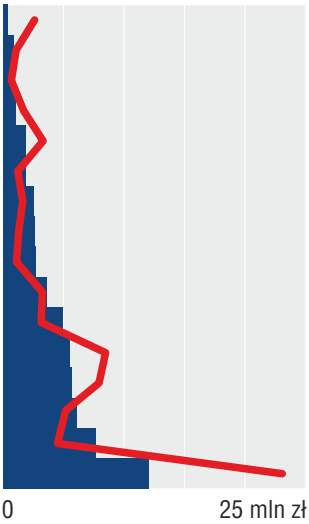

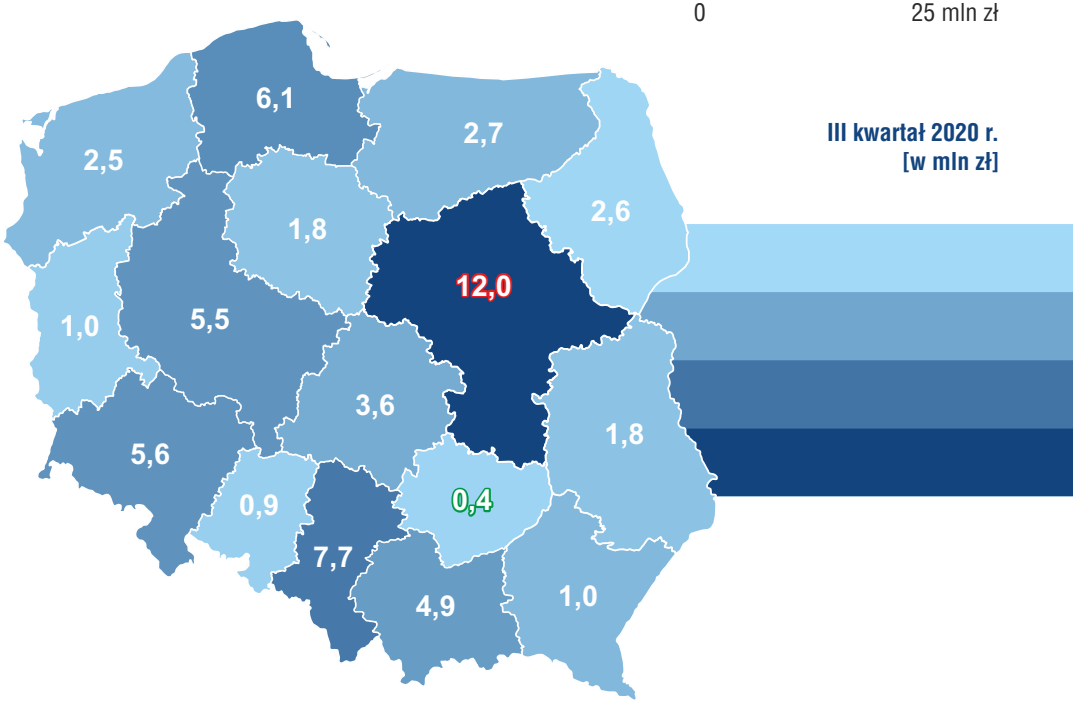

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Średnia kwota udaremnionych prób wyłudzeń kredytów

	III kwartał 2019 r.	III kwartał 2020 r.
Świętokrzyskie	51,9	9,1
Lubuskie	14,8	17,0
Wielkopolskie	36,2	17,5
Opolskie	12,3	17,6
Podkarpackie	31,1	18,1
Zachodniopomorskie	27,6	18,6
Dolnośląskie	30,9	20,9
Warmińsko-mazurskie	10,7	21,8
Śląskie	25,2	25,5
Łódzkie	24,3	25,6
Kujawsko-pomorskie	15,0	26,0
Mazowieckie	38,2	26,8
Lubelskie	11,9	34,5
Małopolskie	27,0	35,2
Pomorskie	27,2	40,1
Podlaskie	14,2	50,1

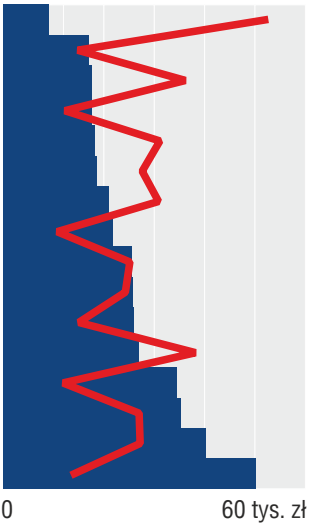

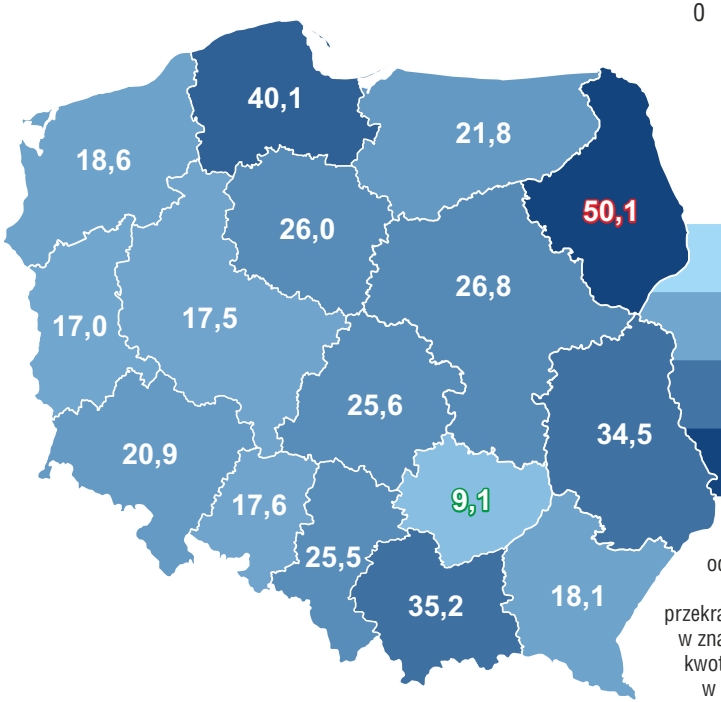

III kwartał 2020 r.
[w tys. zł]

Przy wyliczeniu zostały odrzucone najbardziej ekstremalne wyniki (największe kwoty przekraczające 500 000 zł), które mogły w znaczny sposób wpłynąć na średnią kwotę udaremnionych prób wyłudzeń w poszczególnych województwach.

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

Największe kwoty prób wyłudzeń kredytów

III kwartał 2019 r. | III kwartał 2020 r.

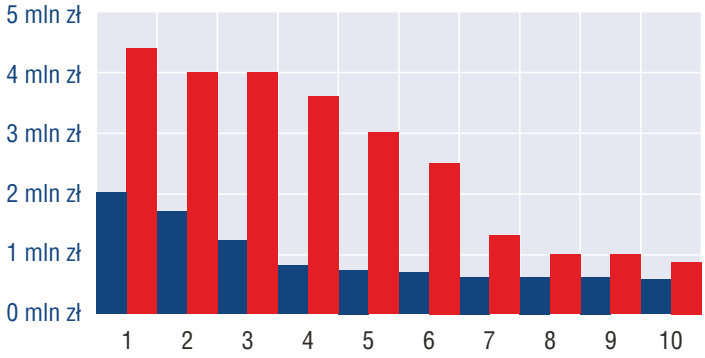

Lp.	Województwo	Kwota
1	dolnośląskie	4 391 924 zł
2	mazowieckie	4 000 000 zł
3	mazowieckie	4 000 000 zł
4	wielkopolskie	3 600 000 zł
5	mazowieckie	2 998 000 zł
6	lubelskie	2 500 000 zł
7	mazowieckie	1 295 460 zł
8	pomorskie	989 000 zł
9	pomorskie	989 000 zł
10	pomorskie	860 000 zł

Lp.	Województwo	Kwota
1	mazowieckie	2 006 000 zł
2	wielkopolskie	1 700 000 zł
3	wielkopolskie	1 220 000 zł
4	śląskie	806 649 zł
5	mazowieckie	728 000 zł
6	mazowieckie	690 000 zł
7	dolnośląskie	615 200 zł
8	zachodniopomorskie	612 000 zł
9	warmińsko-mazurskie	612 000 zł
10	pomorskie	571 200 zł

Źródło: Opracowanie ZBP, na podstawie danych Biura Informacji Kredytowej S.A.

fot. Adobe Stock

Oszustka, która chciała wyłudzić 40 tys. zł została zatrzymana

2 września 2020

Najbliższe trzy miesiące spędzi w areszcie 22-letnia oszustka, która metodą "na wypadek chciała wyłudzić od starszej kobiety 40 tys. złotych. Dzięki szybkiej reakcji funkcjonariuszy wydziału kryminalnego konińskiej Policji oraz czujności rodziny niedoszłej ofiary, podejrzana została zatrzymana. Za kratkami może spędzić nawet 8 lat.

Cała sytuacja miała miejsce 26 sierpnia br, w godzinach popołudniowych. W jednym z konińskich mieszkań zaczął dzwonić telefon stacjonarny. Odebrała go starsza kobieta, która w słuchawce usłyszała damski głos informujący, że jej syn potrącił kobietę na przejściu dla pieszych i został zatrzymany. By nie trafił do więzienia należało wpłacić kaucję w wysokości 160 tys. złotych. Osoba dzwoniąca dodała, że część pieniędzy została już zebrana przez rodzinę. Oczywiście cała ta historia była nieprawdziwa. Starsza kobieta powiedziała, że w domu ma tylko 40 tys. złotych. Oszustka słysząc to od razu zaczęła szukać miejsca do przekazania pieniędzy. Całą sytuację słyszała 57-letnia córka starszej kobiety, która zorientowała się, że dzwoniąca osoba chce wyłudzić od jej matki pieniądze i natychmiast poinformowała o tym Policję.

Córka, nie poprzestała jednak na tym. Postanowiła do koperty wrzucić pocięte kawałki gazety i spotkać się z osobą, która dzwoniła. Podszyła się więc pod swoją matkę i kontynuowała rozmowę z oszustką. 57-latka była cały czas instruowana telefonicznie przez oszustkę, gdzie ma się udać. Chwilę później zauważyła kobietę, która na nią czekała i której miała wręczyć pieniądze. Po chwili podbiegł do 22-letniej oszustki mąż 57-latki i chwycił ja za rękę. Zaraz za nim pojawili się policjanci z wydziału kryminalnego konińskiej Policji i podejrzewana młoda kobieta została zatrzymana.

Dziewczynie przedstawiono prokuratorskie zarzuty. Decyzja sądu zastosowano wobec niej trzymiesięczny areszt, lecz za kratkami może spędzić nawet 8 lat.

KWP w Poznaniu

fot. Adobe Stock

Co się dzieje z naszym dowodem osobistym, gdy stracimy nad nim kontrolę?

22 września 2020

Utrata dowodu osobistego, prawa jazdy bądź paszportu jest w stanie wyprowadzić z równowagi nawet najspokojniejszego człowieka. Nikomu wszak nie uśmiecha się perspektywa składania zeznań na komisariacie, wielogodzinnego oczekiwania w kolejkach do stosownych urzędów czy też żmudnego i czasochłonnego wypełniania rozlicznych formularzy i druków. Tymczasem stracony czas i zszargane nerwy mogą okazać się najłagodniejszą konsekwencją kradzieży lub zagubienia dokumentów…

Co się dzieje z naszym dowodem tożsamości, gdy stracimy nad nim kontrolę? Pomijając nieczęste przypadki, gdy portfel wyląduje na środku jeziora bądź w górskim potoku, istnieje olbrzymie prawdopodobieństwo, że dokumenty wpadły w niepowołane ręce. W przypadku kradzieży jest to oczywiste, jednak i zagubiony portfel czy plecak może zainteresować osoby nieuczciwe. Zgodnie ze staropolskim przysłowiem, iż „okazja czyni złodzieja", nie musi być to nawet zawodowy przestępca. Wystarczy przypadkowy przechodzień, który, dysponując nagle cudzym dowodem tożsamości, postanowi zrobić interes życia, oczywiście w jak najgorszym rozumieniu. Przed takimi zakusami nie uchroni nawet szybkie zgłoszenie utraty dokumentów organom ścigania. Policja nie przyjmie wszak zawiadomienia, jeśli incydent nie był wynikiem ewidentnego przestępstwa – kradzieży, rozboju bądź wymuszenia – a tylko stanowił konsekwencję naszej nieostrożności. Informacje z rejestrów policyjnych są też niedostępne dla podmiotów prywatnych, w tym różnego rodzaju usługodawców i instytucji finansowych, które najpewniej będą pierwszym celem dla „uzbrojonego" w cudzą tożsamość przestępcy.

Pierwszym miejscem, w którym czarne charaktery zechcą spożytkować nasz dokument tożsamości, będzie najpewniej bank, firma pożyczkowa czy inna instytucja finansowa. Wyłudzenie kredytu lub pożyczki w takiej sytuacji wydaje się być najszybszym sposobem na nieuczciwy zysk, zwłaszcza po ostatniej zmianie wzoru dowodu osobistego, podczas której z formularza zniknął odręczny podpis posiadacza. Wystarczy, że którykolwiek z członków gangu będzie choć trochę podobny do osoby przedstawionej na zdjęciu, a o resztę zatroszczy się zdolny charakteryzator. Straty mogą iść wówczas w setki tysięcy lub nawet miliony, a prawowity właściciel dokumentu dowie się o gigantycznym zadłużeniu... odbierając sądowy nakaz zapłaty lub zawiadomienie o wszczęciu egzekucji komorniczej. Celem oszustów może być nie tylko sam bank, ale także inne instytucje, sprzedające towar na raty.

fot. Adobe Stock

Co się dzieje z naszym dowodem osobistym, gdy stracimy nad nim kontrolę?

Mowa tu przede wszystkim o operatorach telekomunikacyjnych, którzy regularnie oferują ciekawe promocje, połączone z rozłożeniem na raty płatności za telefon, router lub tablet. O przestępczym procederze, i naszym mimowolnym udziale w nim dowiadujemy się zazwyczaj po miesiącu – kiedy listonosz przyniesie niespodziewany rachunek telefoniczny...

Wypożyczalnie rowerów, kajaków, skuterów czy samochodów kuszą nie tylko tych, którym marzy się bliższa lub dalsza podróż, ale również i złodziei. W dzisiejszym świecie, gdzie kamery monitoringu obserwują otoczenie dosłownie na każdym rogu, znacznie prościej niż ukraść jest podszyć się pod kogoś innego i wypożyczyć pojazd z takiego punktu, oczywiście bez zamiaru jego zwrotu. Podobny schemat może się zmaterializować w przypadku wynajęcia pokoju w hotelu, pensjonacie lub prywatnego mieszkania za pośrednictwem modnego ostatnio serwisu AirBnB. Ileż to razy słyszymy o przypadkach, kiedy to gość hotelowy lub najemca mieszkania „urwał się" z rachunku razem z wyposażeniem, ile razy czytamy komunikaty, że sieć wypożyczalni poszukuje pojazdu, który wraz z nieuczciwym najemcą odjechał w siną dal... Oszustom taki proceder łatwo może ujść na sucho, ponieważ organa ścigania w pierwszej kolejności zainteresują się tą osobą, której dane zostały ujęte w umowie wypożyczenia. A wtedy czeka nas długie udowadnianie, że nie jesteśmy przysłowiowym wielbłądem.

Jeszcze gorzej, jeśli przestępcy, korzystając z naszych danych osobowych, wynajmą lokal mieszkalny lub użytkowy, który następnie będzie wykorzystywany do działalności kryminalnej, na przykład gromadzenia towarów z kradzieży lub handlu narkotykami. O ile przy zwykłej kradzieży bądź wyłudzeniu pierwszy kontakt z policją ograniczy się najpewniej do wizyty dzielnicowego, to jakiekolwiek podejrzenie o współpracę ze zorganizowanymi grupami przestępczymi może spowodować, iż o bladym świcie obudzą nas funkcjonariusze specjalistycznej jednostki do walki z terrorem kryminalnym. A przecież inwencja sprawców jest niemal nieograniczona. W ostatnim czasie modne stało się wykorzystywanie skradzionej tożsamości do rejestracji firmy w centralnej ewidencji działalności gospodarczej. W ten sposób zorganizowane grupy przestępcze chcą pozyskać terminal, który następnie posłuży do masowych wyłudzeń, w szczególności w handlu internetowym. Teraz już domyślacie się, kto stoi za sensacyjnymi ofertami sprzedaży nowego sprzętu elektronicznego czy sportowego za ułamek wartości?

fot. Adobe Stock

Co się dzieje z naszym dowodem osobistym, gdy stracimy nad nim kontrolę?

Utrata kontroli nad dokumentem tożsamości może oznaczać kłopoty nawet, jeśli nasza tożsamość nie padnie łupem zawodowych złodziei. Z dowodu osobistego albo paszportu może skorzystać gapowicz w pociągu, tramwaju czy autobusie, a dysponujący takim dokumentem pseudokibic łatwiej dostanie się na stadion, by tam wywoływać burdy. Trudno wyliczyć wszystkie sytuacje, w których dochodzi do wykorzystania cudzych danych osobowych w celach przestępczych, można natomiast wskazać jeden, konkretny sposób działania pomagające w tym, by tak się nie stało, a sprawcy zostali właściwie zidentyfikowani i przekazani organom ścigania. Trzeba niezwłocznie po uświadomieniu sobie utraty dokumentów zgłosić ten fakt do Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE. To unikatowy system wymiany informacji o utraconych dowodach tożsamości i innych dokumentach publicznych, z którego na bieżąco korzystają banki, instytucje pożyczkowe, operatorzy telekomunikacyjni oraz inni dostawcy usług masowych. W przeciwieństwie do organów ścigania, które odnotowują jedynie utratę dowodu osobistego, paszportu bądź prawa jazdy wskutek popełnienia przestępstwa, banki w Systemie DOKUMENTY ZASTRZEŻONE uwzględniają także przypadki zagubienia dokumentów.

Nawet jeśli nie posiadasz rachunku bankowego, także udaj się do najbliższej placówki bankowej, by poinformować o utracie dokumentów! Zgłoszenia zagubienia lub kradzieży przyjmowane są także od osób niekorzystających z usług sektora finansowego. Niektóre banki przyjmują zawiadomienia pod ogólnopolskim numerem 828 828 828, pod którym możemy także zastrzec skradzioną lub zagubioną kartę płatniczą.

Tylko w drugim kwartale br. udaremniono 1680 prób wyłudzeń pożyczek i kredytów na łączną kwotę 63,2 mln złotych. Wraz ze wzrastającą liczbą zastrzeżeń aktywność oszustów sukcesywnie się obniża, co stanowi między innymi rezultat rosnącej świadomości Polaków, jak zachować się w przypadku utraty dokumentów. Wiosenne miesiące tego roku przyniosły 32 106 nowych rekordów, co oznacza, że każdego dnia do rejestru trafiały informacje o ponad 300 zagubionych lub skradzionych dowodach tożsamości. Dokonując zgłoszenia utraty dokumentu w banku nie tylko chronisz się przed negatywnymi skutkami przestępczej działalności, ale w istotny sposób pomagasz tworzyć bezpieczny świat, w którym powody do obaw mają tylko złodzieje i oszuści.

fot. Adobe Stock

Zmiany w dowodach osobistych

23 września 2020

Od sierpnia 2021 roku w warstwie elektronicznej dowodów osobistych zamieszczane będą odciski palców. Do warstwy graficznej dowodu osobistego powróci również podpis posiadacza. O tych i innych nadchodzących zmianach rozmawiali podczas prasowego spotkania online z dziennikarzami Paweł Szefernaker, sekretarz stanu w MSWiA oraz Marek Zagórski, minister cyfryzacji. W spotkaniu wziął również udział Mariusz Kujawski, członek zarządu PWPW.

Zmiany w ustawie o dowodach osobistych są przygotowywane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, przy współpracy z Ministerstwem Cyfryzacji. Przyczyną zmian jest konieczność dostosowania przepisów ustawy z 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1157 z 20 czerwca 2019 r. – To rozporządzenie będzie wdrażane w celu poprawy zabezpieczeń wydawania dowodów osobistych i ich obiegu w całej Unii Europejskiej. Ujednolica ono również krajowe przepisy w tym zakresie – wyjaśniał podczas spotkania z dziennikarzami wiceminister Paweł Szefernaker.

Do najważniejszych zmian, jakie muszą dokonać państwa członkowskie UE, należy przede wszystkim wprowadzenie do dowodów osobistych drugiej cechy biometrycznej, tj. odcisków palców. Konieczne stanie się więc odwzorowanie odcisków palców w urzędzie. – Będzie to podobna procedura do tej, która ma miejsce przy wydawaniu paszportów. Już dziś, składając wniosek o paszport, taka procedura jest przeprowadzana – wyjaśniał sekretarz stanu w MSWiA.

Przepisy unijne zobowiązują również Polskę do uzupełnienia warstwy graficznej dowodu osobistego o podpis posiadacza, a także do wprowadzenia dowodu osobistego z 12-miesięcznym lub krótszym terminem ważności dla osób, od których czasowo nie można pobrać odcisków palców (nie będzie to dotyczyło dzieci poniżej 12 roku życia, od których odciski palców nie będą pobierane). Niektóre z dotychczasowych regulacji się nie zmienią – dowody osobiste nadal będą wydawane na 5 i 10 lat. Dla osób, które nie będą mogły udać się do urzędu gminy, aby oddać odciski palców, nowe regulacje przewidują możliwość skorzystania z mobilnej stacji obsługiwanej przez urzędników.

Wszystkie państwa członkowskie UE zobowiązane są do wdrożenia nowych wzorów dowodów osobistych do sierpnia 2021 r. Jak zapewnił podczas spotkania wiceminister Paweł Szefernaker, dowody będą wymieniane na nowe sukcesywnie, z datą upływu terminu ważności dotychczasowych.

Jesteśmy z Wami od ponad 10 lat!

www.nzb.pl

NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE BIZNESEM

Program współpracy szkół wyższych i sektora finansowego

Ponad **130** szkół wyższych

Ponad **277 000** studentów

Prawie **2 300** wykładów

Ponad **300** konferencji

Ponad **500** stref edukacyjnych

Partnerzy programu edukacyjnego Nowoczesne Zarządzanie Biznesem:

Związek Banków Polskich

BIG InfoMonitor

BIK Biuro Informacji Kredytowej

KIR

ZUS Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Grupa BPS Banki Spółdzielcze i Bank BPS

SGB Spółdzielcza Grupa Bankowa Liczysz się dla nas

Kampania Informacyjna Systemu DOKUMENTY ZASTRZEŻONE

Partnerzy

Bank Pekao

ING

KBS 1898 Krakowski Bank Spółdzielczy
www.kbsbank.com.pl

Santander

Patroni medialni

aleBank.pl

BANK
MIESIĘCZNIK FINANSOWY

TV Student